

**Plán péče
o
přírodní rezervaci
Velký Hornek**

**na období
2018–2027**

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo: 2247
kategorie ochrany: přírodní rezervace
název území: Velký Hornek
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno: vyhláška
orgán, který předpis vydal: Správa CHKO Moravský kras
číslo předpisu: 1/2003
datum platnosti předpisu: 31. 12. 2003
datum účinnosti předpisu: 30. 1. 2004

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj: Jihomoravský
okres: Brno - město
obec s rozšířenou působností: Šlapanice (k.ú. Horákov)
Brno (k.ú. Líšeň)
obec s pověřeným obecním úřadem: Brno
Mokrá - Horákov
obec: Brno
Mokrá - Horákov
katastrální území: Líšeň
Horákov

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 612405, LÍŠEŇ

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
5410		lesní pozemek		9466	5989	2548
5415		lesní pozemek		9466	2880	964
5604		lesní pozemek		12999	6632	6632
5605		lesní pozemek		5095	6188	6188
5606		lesní pozemek		1259	2015	2015
5607		lesní pozemek		2182	1730	1730
5608		lesní pozemek		2461	1895	1895
5609		lesní pozemek		337	1824	1824

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
5610/1		lesní pozemek		2466	1836	1836
5610/2		lesní pozemek	lesní pozemek na kterém je budova (č.e. 90)	2466	34	34
5610/3		lesní pozemek	lesní pozemek na kterém je budova (č.e. 89)	2466	64	64
5611		lesní pozemek		2999	1822	1822
5612		lesní pozemek		4862	1741	1741
5613		lesní pozemek		841	1654	1654
5614		lesní pozemek		11371	2101	2101
5615		lesní pozemek		9583	1853	1853
5616		lesní pozemek		4536	1868	1868
5617		lesní pozemek		2712	1781	1781
5618		lesní pozemek		9940	1592	1592
5619		lesní pozemek		1674	1691	1691
5620		lesní pozemek		1304	1666	1666
5621		lesní pozemek		2400	1630	1630
5622		lesní pozemek		1213	2132	2132
5623		lesní pozemek		2016	2004	2004
5624		lesní pozemek		7831	1841	1841
5625		lesní pozemek		13505	1664	1664
5626		lesní pozemek		1848	1848	1848
5627		lesní pozemek		1823	2063	2063
5628		lesní pozemek		3011	1338	1338
5629		lesní pozemek		2999	968	968
5630		lesní pozemek		3263	1905	1905
5631		lesní pozemek		2080	1962	1962
5632		lesní pozemek		12999	1706	1706
5712		lesní pozemek		2917	2494	2494
5713		lesní pozemek		8536	1815	1815
5714		lesní pozemek		2083	1785	1785
5715		lesní pozemek		11371	2014	2014
5716		lesní pozemek		4820	1769	1769
5717		lesní pozemek		571	1788	1788
5718		lesní pozemek		702	2001	2001
5719/1		lesní pozemek		3491	1785	1785
5719/2		lesní pozemek		2751	2026	2026
5719/3		lesní pozemek		2922	1813	1813
5719/4		lesní pozemek		2085	1785	1785
5719/5		lesní pozemek		11371	1937	1937
5720		lesní pozemek		60001	1900	1900
5721		lesní pozemek		4536	1599	1599
5722		lesní pozemek		2818	1702	1702
5723		lesní pozemek		2461	1758	1758
5724		lesní pozemek		4536	1520	1520
5725		lesní pozemek		4536	1549	1549
5726		lesní pozemek		11371	1782	1782
5727		lesní pozemek		10001	1940	1940
5728		lesní pozemek		2770	1768	1768
5729		lesní pozemek		1983	1762	1762
5730		lesní pozemek		896	1779	1779
5731		lesní pozemek		299	1601	1601

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
5732		lesní pozemek		2484	2254	2254
5733		lesní pozemek		4536	1972	1972
5734		lesní pozemek		1030	1899	1899
5735		lesní pozemek		218	1637	1637
5736		lesní pozemek		957	1736	1736
5737		lesní pozemek		957	1827	1827
5738		lesní pozemek		1756	1756	1756
5739		lesní pozemek		1202	1692	1692
5740		lesní pozemek		629	1775	1775
5741		lesní pozemek		3019	1870	1870
5742		lesní pozemek		1921	1739	1739
5743		lesní pozemek		1823	1816	1816
5744		lesní pozemek		210	1869	1869
5745		lesní pozemek		1060	2038	2038
5746		lesní pozemek		11371	2043	2043
5747		lesní pozemek		2611	2022	2022
5748		lesní pozemek		27	1781	1781
5749		lesní pozemek		2747	1817	1817
5750/1		lesní pozemek		254	3599	3599
5750/2		lesní pozemek	lesní pozemek na kterém je budova (č.e. 91)	254	28	28
5751		lesní pozemek		2461	1964	1964
5752		lesní pozemek		2639	2059	2059
5753		lesní pozemek		1030	642	642
5754		lesní pozemek		15	763	763
5755		lesní pozemek		2461	1462	1462
5756		lesní pozemek		4545	2383	2383
5757		lesní pozemek		2461	662	662
5831		lesní pozemek		2747	4174	4174
5832		lesní pozemek		1674	5135	5135
5833		lesní pozemek		27	7566	7566
5834		lesní pozemek		2661	7546	7546
5835		lesní pozemek		2751	4646	4646
5836		lesní pozemek		2611	4333	4333
5837		lesní pozemek		2085	4005	4005
5838		lesní pozemek		10475	4095	4095
5839		lesní pozemek		11371	3991	3991
5840		lesní pozemek		9465	4635	4635
5841		lesní pozemek		2088	3753	3753
5842		lesní pozemek		3114	4153	4153
5843		lesní pozemek		1885	4165	4165
5844		lesní pozemek		2611	3957	3957
5845		lesní pozemek		1030	4185	4185
5846		lesní pozemek		4536	4025	4025
5847		lesní pozemek		2784	3933	3933
5848		lesní pozemek		60001	3969	3969
5849		lesní pozemek		1580	4185	4185
5850		lesní pozemek		60001	4048	4048
5851		lesní pozemek		337	3725	3725
5852		lesní pozemek		1248	5032	5032
5853/1		lesní pozemek		4536	4458	4458

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
5853/2		lesní pozemek	lesní pozemek, na kterém je budova č. e. 157	4536	37	37
5874/1		vodní plocha		60001	11407	3738
Celkem						261058

Katastrální území: 641847, HORÁKOV

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
801		vodní plocha	Koryto vodního toku přirozené nebo upravené	408	12913	4482
800/1		lesní pozemek		621	1690692	13054
Celkem						17536

Katastrální území: 612405, LÍŠEŇ

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
5603		lesní pozemek		11371	5948	5948
5633		lesní pozemek		2088	2854	2854
5709		lesní pozemek		3078	2767	2767
5710		lesní pozemek		11371	3582	3582
5711		lesní pozemek		4862	2055	2055
5830		lesní pozemek		3649	5848	5848
5854		lesní pozemek		2999	6553	6553
Celkem						29607

Příloha č. M2:

Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	27,0374	2,9607		
vodní plochy	0,8220		zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	0,8220
trvalé travní porosty				
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy			nepłodná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	27,8594			

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park:	-
chráněná krajinná oblast:	Moravský kras
jiný typ chráněného území:	-
<u>Natura 2000</u>	
ptačí oblast:	-
evropsky významná lokalita:	Moravský kras

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.6 Kategorie IUCN

IV. - řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Stepní a lesostepní lokality a fragmenty šípákových doubrav, které jsou v některých případech nejsevernější lokalitou výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
S1.1 Štěrbínová vegetace vápnitých skal a drolin	0,68	Výchozy skal a drolin se sporadickou vegetací
S2A Pohyblivé sutě karbonátových hornin	1,14	Fragmenty vápencových hrubších sutí se sporou xerothermní vegetací
L3.3A Panonsko-karpatské dubohabřiny	50,71	Většina porostů ve středních partiích svahů a na plošině
L3.3B Západo-karpatské dubohabřiny	0,13	Některé fragmenty dubohabřin
L5.1 Květnaté bučiny	0,02	Fragment bučiny
L6.1 Perialpidské šípákové doubravy	10,44	Výrazně rozvolněné šípákové doubravy ve svazích a při hraně údolí
L3.4 Panonské dubohabřiny	5,53	Světlé porosty při hřebítku
L4 Suťové lesy	15,86	Stinné lesy v dolních partiích svahů údolí Říčky
L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy	6,27	Převážně liniový porost v nivě Říčky
T3.4D Suché širokolisté trávníky	2,55	trávníky na světlinách a prosvětlených porostech s teplomil. prvky bioty

B. druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
jasoň dymnivkový (<i>Parnassius mnemosyne</i>)	desítky jedinců	CR	Světlé lesy, lesní okraje a navazující bezlesí
přástevník kostivalový (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	desítky, hojný	-	Světlé lesy, světliny a lesostepní porosty
koniklec velkokvětý (<i>Pulsatilla grandis</i>)	ca 50 trsů	C2	Světliny a hrany skal s xerothermní vegetací, T3.3A až T3.4D

Červené seznamy: cévnaté rostliny (Grulich 2012; C2 – silně ohrožený), bezobratlí (Farkač et al. 2005; CR – kriticky ohrožený).

C. útvary neživé přírody

útvary	geologická charakteristika	popis útvaru
Škrapy a skalky	Krasové formy reliéfu	Výchozy devonských vápenců

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

A. typy přírodních stanovišť

kód a název typu přírodního stanoviště	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis biotopu typu přírodního stanoviště
8160 Vápnité sutě pahorkatin a horského stupně	1,14	S2A Pohyblivé sutě karbonátových hornin
8210 Chasmo-fytická vegetace vápnitých skalnatých svahů	0,68	S1.1 Štěrbínová vegetace vápnitých skal a drolin
6210 Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>)	2,55	T3.4D Suché širokolisté trávníky
9130 Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i>	0,02	L5.1 Květnaté bučiny
9170 Dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i>	0,13	L3.3B Západokarpatské dubohabřiny
9180* Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklich	15,86	L4 Suťové lesy
91E0* Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	6,27	L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy
91G0* Panonské dubohabřiny	56,24	L3.3A Panonsko-karpatské dubohabřiny, L3.4 Panonské dubohabřiny
91H0* Panonské šípákové doubravy	10,44	L6.1 Perialpidské šípákové doubravy

B. evropsky významné druhy a ptáci

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
přástevník kostivalový (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	desítky, hojný	-	Světlé lesy, světliny a lesostepní porosty
netopýr brvitý (<i>Myotis emarginatus</i>)	neznámá	NT	listnaté a smíšené lesy, parková krajina
netopýr černý (<i>Barbastella barbastellus</i>)	neznámá	LC	lesy, lesní okraje, vodní toky
netopýr velkouchý (<i>Myotis bechsteinii</i>)	neznámá	DD	listnaté a smíšené lesy s dostatkem starých stromů
netopýr velký (<i>Myotis myotis</i>)	neznámá	NT	listnaté a smíšené lesy, volná krajina
vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	neznámá	VU	lesy, lesní okraje, vodní toky
koniklec velkokvětý (<i>Pulsatilla grandis</i>)	ca 50 trsů	C2	Světliny a hrany skal s xerothermní vegetací, T3.3A až T3.4D

Červené seznamy: cévnaté rostliny (Grulich 2012; C2 – silně ohrožený).

1.9 Cíl ochrany

Udržení a na vybraných plochách rozšíření stepního a lesostepního charakteru lokality a fragmentů šípákových doubrav. Udržení a dle možnosti zlepšení populací chráněných a

ohrožených druhů rostlin a živočichů. Rezervace bez nepůvodních druhů rostlin, v první etapě zejména akátu. Udržení a dle možnosti zlepšení populací ohrožených druhů rostlin a živočichů vázaných na dřívější způsob využívání lesa obnovou výmladkového hospodaření. Omezení či pozastavení vývojových procesů v ekosystémech světlin. Zachování škrápů a skalek.

Stávající 4 rekreační chaty ponechat v rezervaci na dožití, neumožnit jejich přestavby.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Přírodní rezervace Velký Hornek se nachází severovýchodně od Brna v hlubokém údolí středního toku Říčky. Zahrnuje východní a jižní lesnaté svahy, nivu údolí Říčky a boční údolí s názvem Babí žlíbek. Údolní nivou v jihovýchodní části území protéká říčka Říčka. Další trvalé povrchové toky ani jiné vodní plochy v přírodní rezervaci nejsou. V Babím žlíbku, což je pravostranný boční žlíbek Říčky, je periodický potůček. Svah a především plocha v horní části rezervace se vyznačuje nedostatkem vody, jedná se o suché lokality na vápencích s drobnými skalkami. Leží v nadmořských výškách 280 – 420 m.

Lokalita se nachází v oblasti Mezofytika, kam ještě zasahují některé prvky teplomilné květeny z okolních nížin. Extrémní výslunné svahy Horneku s mělkým půdním horizontem představují v této oblasti mezní bod rozšíření pro několik rostlinných i živočišných druhů. I přesto, že dále proti proudu Říčky jsou ještě další lokality xerothermní květeny (k nejvýznamnějším patří Lysá hora u Ochozu), vyskytují se zde některé druhy, pro něž je Hornek v současnosti jediným nalezištěm na celém území Moravského krasu (z rostlin např. *Inula oculus-christi* a *Adonis vernalis*).

Velký výškový gradient, proměnlivá orientace svahů a vliv specifického mezoklimatu říčního údolí vytvářejí velmi různorodou paletu stanovišť, což má vliv na pestrost živé přírody. Z rostlinných společenstev zde nalezneme vegetaci enkláv bezlesí (vegetace fytoocenologicky řazené do třídy *Festuco-Brometea*, svazu *Bromion*), teplomilných doubrav (*Corno-Quercetum*), mezofilních dubohabrových lesů (*Primulo veris-Carpinetum*, *Melampyro nemorosi-Carpinetum*), suťových lesů (*Tilio-Acerion*) a vlhkých pobřežních olšin (*Stellario-Alnetum*).

Lesostepní travnaté enklávy a bezlesí

Tento typ vegetace je soustředěn především na plochy na hraně údolí Říčky, skalnatý hřbítek v JZ části rezervace a na několik bezlesých enkláv v JZ orientovaném svahu. Na hlubším půdním profilu se zde vyvíjí teplomilné trávníky ze svazu *Bromion*. Na mělkých půdách v místě skalnatých výchozů pak vegetace ze svazu *Festucion valesiacae* a na nejexponovanějších místech vegetace svazu *Alyssso alyssoidis-Sedion albi*. Právě na tyto bezlesé plochy je vázána většina ohrožených a chráněných druhů rostlin, které se v území vyskytují, proto lze tyto plochy považovat z botanického hlediska za nejcennější. Zároveň se však jedná o nejzranitelnější typ vegetace, který je ohrožován jak zarůstáním a invazí nepůvodních druhů rostlin, tak nadměrným sešlapem a turistickým využíváním ploch. Nezanedbatelné je také přímé ničení rostlin.

Rozvolněné teplomilné doubravy a fragmenty šipákových doubrav

Fragmenty šipákových doubrav a teplomilné doubravy se vyskytují pouze maloplošně na nejexponovanějších lesních stanovištích v mozaikách s jinými typy vegetace. V podrostu se vyskytuje řada teplomilných druhů lemových společenstev a křovin: dřín jarní (*Cornus mas*), dříšťál obecný (*Berberis vulgaris*), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*), smldník jelení (*Peucedanum cervaria*), kamejka modronachová (*Lithospermum purpureoeruleum*), kamejka lékařská (*Lithospermum officinale*), třemdava bílá (*Dictamnus albus*) či pryšec mnohobarvý (*Euphorbia epithymoides*). Do budoucna je žádoucí zachovat rozvolněný charakter těchto porostů.

Údolní olšiny v nivě Říčky

Porosty údolních olšin asociace *Stellario-Alnetum* se vyskytují v ploché údolní nivě Říčky, která si zde zachovala přirozený charakter koryta. Z dřevin dominuje olše lepkavá (*Alnus glutinosa*) spolu s příměsí jasanu ztepilého (*Fraxinus excelsior*) a javoru klenu (*Acer pseudoplatanus*). V podrostu se vzácně vyskytuje sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*) a přeslička zimní (*Equisetum hyemale*).

Výmladkové dubohabřiny

Dubohabřiny představují nejrozšířenější typ vegetace v území. Díky jeho geografické poloze se zde setkáváme s karpatskými, panonskými i hercynskými prvky, přičemž převaha jednotlivých prvků závisí spíše na mikroklimatických podmínkách konkrétních stanovišť. Do budoucna je žádoucí, aby zůstal zachován nebo byl obnoven nezapojený charakter těchto porostů. V podrostu se setkáváme s řadou vzácných a ohrožených druhů, např. medovníkem meduňkolistým (*Melittis melissophyllum*), lýkovicem jedovatým (*Daphne mezereum*), sněženkou podsněžníkem (*Galanthus nivalis*), okroticí bílou (*Cephalanthera damasonium*), o. dlouholistou (*Cephalanthera longifolia*) či plicníkem měkkým (*Pulmonaria mollis*).

Suťové lesy

Společenstva suťových lesů se vyskytují v nejprudších partiích JV orientovaného svahu údolí Říčky a na skeletnaté půdě v dolních partiích svahů. Z typických druhů suťových lesů se vyskytují kyčelnice devítilistá (*Dentaria enneaphyllos*), oměj vlčí mor (*Aconitum lycoctonum*), lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*), prvosenka vyšší (*Primula elatior*), samorostlík klasnatý (*Actaea spicata*). V keřovém patře je zastoupen klokoč zpeřený (*Staphyllea pinnata*).

Květnaté bučiny

Fragment květnaté bučiny s podrostem obdobného druhového složení jako je v okolních dubohabřinách.

Další význačné druhy cévnatých rostlin:

česnek žlutý (*Allium flavum*), huseník chudokvětý (*Arabis pauciflora*), huseník střelovitý (*Arabis sagittata*), rmen barvířský (*Anthemis tinctoria*), křivatec rolní (*Gagea villosa*), černýš hřebenitý (*Melampyrum cristatum*), modřelec chocholatý (*Muscari comosum*), zářaza hřebíčková (*Orobancha caryophyllacea*), růže galská (*Rosa gallica*), růže bedrníkolistá (*Rosa spinosissima*), oman srstnatý (*Inula hirta*), oman mečolistý (*Inula ensifolia*) aj.

Mechorosty

Na zkoumaném území bylo nalezeno 70 druhů mechorostů, z toho 6 játrovek, 64 mechů. Mezi nejvýznamnější patří šurpek vlákénkatý (*Orthotrichum lyellii*), děrkavka kulatá (*Grimmia orbicularis*) a mozolka vonná (*Mannia fragrans*).

Houby

Z hub bylo nalezeno celkem 366 druhů makromycetů, z toho 44 druhů vřeckovýtrusých (*Ascomycetes*), 8 druhů nižších stopkovýtrusých (*Heterobasidiomycetidae*), 88 druhů nelupenatých (*Aphylophorales* s. l.), 204 druhů lupenatých (*Agaricales*), 8 druhů hřibovitých (*Boletales*) a 14 druhů břichatkovitých hub (*Gasteromycetales*).

Z významnějších druhů makromycetů se v rezervaci nachází bedla Bucknalova (*Cystolepiota bucknallii*).

Bezobratlí

PR Velký Hornek je významnou lokalitou zejména pro motýly (Lepidoptera), jichž zde bylo doposud zaznamenáno 849 druhů patřících do 56 čeledí, což představuje zhruba 25 % fauny motýlů ČR (Laštůvka 2011). Denních motýlů (Rhopalocera) zde bylo doposud nalezeno 70 druhů, mezi nimi i řada zvláště chráněných a ohrožených druhů z červeného seznamu (viz níže) vázaných na světlé lesy a nelesní stanoviště. Např. kriticky ohrožený okáč jílkový (*Lopinga achine*) zde však již dávno vyhynul. Nejvýznamnějším druhem, který zde stále žije, je jasoň dymnivkový (*Parnassius mnemosyne*). Brouků zde bylo zaznamenáno 294 druhů z 51 čeledí (Hauck a Purchart, 2007), mezi nimi také řada druhů světlých lesů. S výjimkou krajníka hnědého (*Calosoma inquisitor*), chrobáka vrubounovitého (*Sisyphus schaefferi*) a svižníka polního (*Cicindela campestris*) však žádné zvláště chráněné druhy. Ostatním skupinám hmyzu a dalším bezobratlým byla doposud věnována jen malá pozornost a nemáme tak dostatek údajů o jejich výskytu. Výjimkou je kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*), která je poměrně hojná na světlinách ve svahu nad Říčkou, na náhorní plošině však chybí. Žije zde bohaté společenstvo rovnokřídlých (Orthoptera) nebo pavouků (Araneae), ale podrobný průzkum dosud nebyl proveden. Druhy světlých lesů a otevřených biotopů jasně ukazují na dřívější výrazně otevřenější charakter území. Území PR v té době bylo součástí bezlesého kontinua, které se táhlo podél Říčky od Líšně přes Lysou horu dále k Hádku. Postupné mizení řady druhů je pak důsledkem rozpadu tohoto kontinua v důsledku zarůstání lesem.

Obratlovci

Z obratlovců je území významné pro ptáky a savce, v menší míře pro obojživelníky a plazy. Kromě řady relativně běžných dravců a pěvců zde byli zaznamenáni např. i čáp černý (*Ciconia nigra*), holub doupňák (*Columba oenas*) a rorýs obecný (*Apus apus*). Ze savců jde zejména o drobné pozemní hlodavce a šelmy, ze zvláště chráněných druhů byl prokázán výskyt pouze veverky obecné (*Sciurus vulgaris*). Obojživelníci využívají území jako terestrický biotop, kde hledají potravu, případně zde zimují. Z plazů je zde hojná pouze ještěrka obecná (*Lacerta agilis*). V minulosti (Zwach 1999) zde byla zaznamenána i ještěrka zelená (*Lacerta viridis*), od té doby ale nebyl její výskyt věrohodně potvrzen.

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
dřín jarní (<i>Cornus mas</i>)	hojně	O	součást podrostu rozvolněných lesů, lesních okrajů a křovin
dub pýřitý (<i>Quercus pubescens</i>)	desítky	O	nejexponovanější skalnatá stanoviště
hvězdnice chlumní (<i>Aster amellus</i>)	desítky trsů	O	odlesněné enklávy JV orientovaného svahu a úpatí skalnatého hřbitvu
hvězdnice zlatovlásek (<i>Galatella linosyris</i>)	místy hojně	O	bezlesé skalnaté plochy, stepní a lesostepní společenstva
hlaváček jarní (<i>Adonis vernalis</i>)	1 trs	SO	okraj bývalého kamenolomu na vrcholu Horneku (zde nezvěstný), hrana údolí mezi vyhlídkou a chatou na hraně údolí u býv. lůmku

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
koniklec velkokvětý (<i>Pulsatilla grandis</i>)	desítky	SO	bezlesé travnaté plochy skalního hřebítku, JV orientované hrany údolí a dolní světlna s JV expozicí
kosatec nízký (<i>Iris pumila</i>)	10 polykormonů	SO	bezlesé travnaté plochy skalnatého hřebítku
kosatec různobarvý (<i>Iris variegata</i>)	6 trsů	SO	okraj světlny skalnatého hřebítku
kosatec trávolistý (<i>Iris graminea</i>)	1 trs	SO	nepůvodní výskyt u chaty na hraně údolí
lilie zlatohlávek (<i>Lilium martagon</i>)	roztroušeně	O	roztroušeně v podrostu dubohabřin, dřínových doubrav a v lesních lemech, hojněji při úpatí svahů
lomikámen trojprstý (<i>Saxifraga tridactylites</i>)	vzácně	O	rozvolněná a holá místa při výchozech vápenců v suchých trávnících, skalní terásky
medovník meduňkolistý (<i>Melittis melissophyllum</i>)	roztroušeně	O	v podrostu dubohabřin, dřínových doubrav a v lesních lemech
O oměj vlčí mor pravý (<i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>lycoctonum</i>)	desítky trsů	O	v podrostu dubohabřin a suťových lesů na úpatí svahů
okrotice bílá (<i>Cephalanthera damasonium</i>)	vzácně	O	v podrostu dubohabřin a v prosvětlených dřínových doubravách na JV svahu
okrotice dlouholistá (<i>Cephalanthera longifolia</i>)	vzácně	SO	v podrostu dubohabřin
oman oko Kristovo (<i>Inula oculus-christi</i>)	stovky trsů	O	bezlesé travnaté plochy skalnatého hřebítku a plošina nad lůmkem
plamének přímý (<i>Clematis recta</i>)	vzácně	O	prosvětlené lesy, lesní okraje
přeslička zimní (<i>Equisetum hyemale</i>)	asi 20 trsů	SO	Niva Říčky
sněženka podsněžník (<i>Galanthus nivalis</i>)	roztroušeně	O	niva Říčky a přiléhající porosty suťových lesů a dubohabřin
třemdava bílá (<i>Dictamnus albus</i>)	roztroušeně	O	bezlesé enklávy a prosvětlené lesní okraje
vemeník dvoulistý (<i>Platanthera bifolia</i>)	ojediněle	O	v podrostu dubohabřin a dřínových doubrav
kudlanka nábožná (<i>Mantis religiosa</i>)	místy hojná	KO	stepní a lesostepní enklávy
chrobák vrubounovitý (<i>Sisypus schaefferi</i>)	jednotlivě	O	stepní a lesostepní stanoviště
krajník hnědý (<i>Calosoma inquisitor</i>)	jednotlivě	O	okraje lesů, otevřená krajina
svižník polní (<i>Cicindela campestris</i>)	jednotlivě	O	otevřená stanoviště, lesní okraje
batolec červený (<i>Apatura ilia</i>)	jednotlivě	O	porosty s vrby a topoly
batolec duhový (<i>Apatura iris</i>)	jednotlivě	O	porosty s vrby a topoly
bělopásek dvouřadý (<i>Limenitis camilla</i>)	jednotlivě	O	světlé lesy, lesní okraje a navazující bezlesí
bělopásek topolový (<i>Limenitis populi</i>)	jednotlivě	O	světlé lesy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
jasoň dymnivkový (<i>Parnassius mnemosyne</i>)	desítky jedinců	KO	světlé lesy, lesní okraje a navazující bezlesí
otakárek fenyklový (<i>Papilio machaon</i>)	jednotlivě	O	spíše jen proletující
otakárek ovocný (<i>Iphiclides podalirius</i>)	jednotlivě	O	lesostepní biotopy, křoviny
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	jednotlivě	O	lesní i nelesní stanoviště, nerozmnožuje se zde
rosnička zelená (<i>Hyla arborea</i>)	jednotlivě	SO	lesní i nelesní stanoviště, nerozmnožuje se zde
skokan štíhlý (<i>Rana dalmatina</i>)	jednotlivě	SO	lesní i nelesní stanoviště, nerozmnožuje se zde
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	hojná, desítky jedinců	SO	otevřené biotopy, step a skalní výchozy
ještěrka zelená (<i>Lacerta viridis</i>)	ojetiněný nález (Zwach 1999)	KO	otevřené biotopy, step a skalní výchozy
čáp černý (<i>Ciconia nigra</i>)	jednotlivě		velké lesní komplexy, vodní plochy a toky
holub doupňák (<i>Columba oenas</i>)	jednotlivě	SO	lesní porosty
jestřáb obecný (<i>Accipiter gentilis</i>)	jednotlivě	O	lesní porosty
krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>)	pár	SO	lesní porosty
krkavec velký (<i>Corvus corax</i>)	jednotlivě		lesy s výchozy skal
lejsek šedý (<i>Muscicapa striata</i>)	jednotlivě		světlé lesy, zahrady apod.
ostříž lesní (<i>Falco subbuteo</i>)	jednotlivě		otevřené plochy, lesní okraje
strakapoud prostřední (<i>Dendrocopos medius</i>)	jednotlivě		lesní porosty
včelojed lesní (<i>Pernis apivorus</i>)	jednotlivě		lesní porosty i otevřené plochy
vlha pestrá (<i>Merops apiaster</i>)	jednotlivě		rozvolněné porosty, sady apod. (potravní biotop)
výr velký (<i>Bubo bubo</i>)	jednotlivě		lesy s výchozy skal
veverka obecná (<i>Sciurus vulgaris</i>)	jednotlivě	O	lesní porosty

Kategorie podle vyhl. č. 395/1992 Sb.: KO- kriticky ohrožený, SO – silně ohrožený, O – ohrožený.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Velký Hornek je součástí CHKO Moravský kras vyhlášené v roce 1956. Záměr přísnější ochrany Horneku formou chráněného přírodního výtvaru má poměrně dlouhou historii. První návrh vyhlášení byl zpracován Krajským střediskem státní památkové péče a ochrany přírody v Brně v roce 1990. 25. 6. 1991 byl návrh schválen Radou města Brna, k vyhlášení zastupitelstvem však nedošlo. Nový návrh připravila Správa CHKO Moravský kras a přírodní rezervace byla vyhlášena v 31. 12. 2003.

b) lesní hospodářství

Současný stav a charakter lokality napovídá, že byla již od dávné minulosti intenzivně využívána. Na svazích jsou místy velmi dobře zachované přerostlé pařeziny dokumentující pravidelnou a intenzivní těžbu palivového dřeva, která patrně začala postupně ustávat od pol. 19. století, kdy se postupně začalo v nedalekém Brně využívat pro vytápění uhlí. Část byla

využívána jako pastvina či pastevní les. Plošina zarostla dřevinami teprve v nedávné době a ještě začátkem 20. století musela být ze značné části odlesněná. Důsledkem uvedených hospodářských zásahů byl velký rozsah odlesnění a prosvětlení porostů, což umožnilo bohatý rozvoj bylinného patra a výskyt řady světlomilných a teplomilných druhů. Zapojené porosty se vyskytovaly pouze na dně údolí nebo při bázích svahů, které rezervaci ohraničují. Neustálé obohacování rostlinných společenstev bylo také podporováno přeháněním ovcí a skotu z jiných lokalit, odkud mohly bezděky přenášet v srsti semena řady druhů.

Absence tradičního intenzivního využívání lokality je dnes důvodem rychlé sukcese dřevin, zvyšování zakmenění lesních porostů a ústupu světlomilných druhů. Ze začátku 20. století byl z této lokality uváděn např. koniklec luční (*Pulsatilla pratensis*) nebo kavyl Ivanův (*Stipa pennata*), z živočichů pak třeba okáč jílkový (*Lopinga achine*) nebo ještěrka zelená (*Lacerta viridis*), dnes však patří tyto druhy minulosti. Zcela nevhodné bylo vysazení trnovníku akátu (*Robinia pseudoacacia*) a jasanu ztepilého. Akát je na území rezervace postupně likvidován. Šíření jasanu má až invazní charakter, otázkou je jeho budoucnost vzhledem k výskytu chřadnutí jasanu působeného houbou *Challara fraxinea*. Tento stav vedl i k postupnému úbytku výskytu stepních a lesostepních teplomilných druhů živočichů v důsledku zarůstání světlín, zejména keří (zejména dřínem obecným *Cornus mas*) a zmlazujícími se dřevinami (zejména jasanem ztepilým *Fraxinus excelsior*). Dále dochází k postupnému zvyšování zakmenění dřívě rozvolněných a prosvětlených porostů. Vzhledem k tomu, že les byl původně obhospodařován jako pařezina, je dnes většina stromů výmladkového původu. Úplným opuštěním tohoto způsobu hospodaření došlo k přestárnutí těchto pařezin a je možné již pozorovat známky samovolného převodu na les vysoký. Účelné by bylo pokusit se obnovit výmladkové hospodaření formou pařeziny obhospodařované výběrným způsobem těžby. Tím by bylo možné alespoň do jisté míry udržet rozvolněný a prosvětlený lesní porost, který má velký význam pro celou řadu chráněných druhů živočichů a rostlin charakteristických pro tuto rezervaci.

e) myslivost

Území rezervace je součástí honitby Líšeň, která je ve vlastnictví honebního společenstva. Tato honitba má celkovou rozlohu 856 ha, z toho LPF je 463 ha. V minulosti zde tedy pro myslivecké hospodaření měla mnohem větší význam drobná zvěř, tedy zajíc, bažant a koroptev. S celostátním poklesem početnosti drobné zvěře se rozšířily stavy zvěře srnčí a došlo i k rozvoji početnosti prasete. Honitba je bonitována ve III. jakostní třídě pro srnce, zajíce a bažanta. Ze zvěře lze v rezervaci nejčastěji zastihnout zvěř srnčí, někdy lze spatřit i zvěř černou. Škody působené zvěří se soustřeďují především na okus mladých semenáčků přirozené obnovy lesa. Na území rezervace není žádné myslivecké zařízení pro příkrmování zvěře. K lovu spárkaté zvěře slouží posed.

f) rybářství

Část Řičky protékající rezervací patří k pstruhovému rybářskému revíru. Jedná se o chovný úsek se zaměřením na pstruha potočního (*Salmo trutta m. fario*). V okolí rezervace byl zaznamenán výskyt vranky obecné (*Cottus gobio*), z území rezervace však zatím doložen není. Další druhy ryb jsou vázány na úseky Řičky již vzdálenější a většinou souvisí i s nádržemi a jejich rybářským obhospodařováním. Průtočné rybníky (nádrže) jsou vybudovány na toku nad rezervací i pod rezervací. Jejich plocha ale do vlastní rezervace ani do ochranného pásma nezasahuje.

g) rekreace a sport

V rezervaci se nachází 4 rekreační chaty, které jsou volně rozptýlené na lesních pozemcích. Územím rezervace prochází turisticky značená cesta s vyhlídkovým místem na hraně údolí.

Vede zde i naučná stezka Hády a údolí Říčky. Těsně mimo rezervaci prochází frekventovaná cykloturistická trasa.

h) těžba nerostných surovin

Na hraně údolí Říčky se v minulosti (pravděpodobně ještě v 19. století) hojně těžily hádko-říčské vápence za účelem výroby vápna a stavebního kameniva. Stopy po drobných stěnových i jámových těžebnách jsou dobře zřetelné v reliéfu rezervace.

i) jiné způsoby využívání

Území přírodní rezervace bylo patrně v historii alespoň sezónně osídleno. Nasvědčují tomu nálezy keramiky patrně z 15.–16. století (uložené na SCHKO Moravský kras) a v terénu dobře patrné zbytky staveb. Celá situace na Horneku by jistě v budoucnosti zasloužila podrobnější archeologický průzkum.

Dle pamětníků poměrně rozsáhlé na sucho skládané zídky v západní části rezervace na plošině při hraně svahu pochází z první republiky. Údajně se jednalo o "hrádek", který si v těch místech stavěly děti finančního rady z Brna. Součástí byla prý i věž snad 4 m vysoká. Koncem 2. světové války byla zejména hrana údolí využívána k budování různých krytů, do kterých se ukrývali obyvatelé Brna při bombardování. Dobře zřetelné na sucho skládané zídky na hraně údolí jsou patrné z této doby. Severnější chata byla využívána Wehrmachtem jako hláska.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Územní plán velkého územního celku Moravský kras schválený usnesením vlády č. 473 ze dne 1. 7. 1998.

Územní plán města Brna schválený v roce 1994 včetně následných změn.

Územní plán obce Mokrý – Horákov schválený v roce 1999 včetně následných změn.

Plán péče o chráněnou krajinnou oblast Moravský kras na období 2017-2022 schválený protokolem MŽP ČR č. j. 26745/ENV/16 852/620/16 z 18. dubna 2016.

LHP pro LHC AOPK ČR -Jihomoravský kraj, platnost 2017 - 2026

LHP pro LHC Tišnov, platnost 2012 -2021

LHP pro LHC Lesy města Brna, platnost 2012-2021

LHO pro zařizovací obvod Brno, platnost 2009-2018

Rozhodnutí o změně společenstevní honitby s názvem „Líšeň“

Nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit v platném znění.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	30 Dražanská vrchovina
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC Tišnov
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	2,70
Období platnosti LHP (LHO)	2012-2021
Organizace lesního hospodářství	LČR, s.p., LS Černá Hora
Nižší organizační jednotka	

Přírodní lesní oblast	30 Dražanská vrchovina
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC Lesy města Brna
Výměra LHC v ZCHÚ (ha)	0,19
Období platnosti LHP (LHO)	2012 -2021

Přírodní lesní oblast	30 Dražanská vrchovina
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHO zařizovací obvod Brno
Výměra LHC v ZCHÚ (ha)	23,16
Období platnosti LHP (LHO)	2009-2018
Organizace lesního hospodářství	
Nižší organizační jednotka	

Přírodní lesní oblast	30 Dražanská vrchovina
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	AOPK ČR -Jihomoravský kraj
Výměra LHC v ZCHÚ (ha)	0,99
Období platnosti LHP (LHO)	2017 - 2026
Organizace lesního hospodářství	
Nižší organizační jednotka	

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
1C	suchá habrová doubrava	DBZ 60, HB 10, LP 8, DB 5, BRK 5, TR 3, BB 2, JS 2, LPV 2, KR 2, BO 1	2,63	9,45
1X	dřínová doubrava	DBZ 30, KR 30, DBP 9, HB 5, JS 4, BRK 4, LP 4, BB 3, MUK 2, LPV 1, TR 1, CER 1, BO 1,	10,61	38,06
2A	javorobuková doubrava	DBZ 45, BK 10, HB 10, JV 10, LP 8, BB 3, JS 3, JLH 3, BRK 2, TR 2, LPV 2, BO 1, TS 1	1,26	4,53
2B	bohatá buková doubrava	DBZ 50, BK 20, HB 8, DB 5, JV 4, LP 4, BB 2, KR 2, JS 1, JLH 1, BRK 1, TR 1, LPV 1	0,66	2,36
2C	vysýchavá buková doubrava	DBZ 50, BK 15, HB 10, LP 8, DB 5, BB 2, BRK 2, TR 2, LPV 2, KR 2, BO 1, JV 1	0,04	0,16
2L	potoční luh	DB 30, JS 30, JLV10, OS 7, OL 5, BB 5, LP 2, LPV 1	2,69	9,68
3D	obohacená dubová bučina	BK 50, DBZ 20, LP 8, JD 5, HB 5, JV 4, TS 3, LPV 2, KL 1, BRK 1, TR 1,	1,95	7,00
3H	hlinitá dubová bučina	BK 55, DBZ 20, HB 10, JD 5, LP 4, JV 2, JS 2, KL 1, LPV 1	0,19	0,68
3J	lipová javořina	BK 20, KL 10, JV 10, JS 10 LP 10, JLH 10, JD 10, LPV 5, TS 4, SM 2, DBZ 2, HB 2, BRK 2, TR 2, BO 1	7,64	27,38
3Y	skeletová dubová bučina	BK 60, BO 17, DBZ 15, BR 5, JD 3	0,20	0,70
Celkem			27,86	100 %

Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Zkrat- ka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
SM	smrk ztepilý	-	+	0,15	0,55
JD	jedle bělokora			0,87	3,12
BO	borovice lesní	0,12	0,46	0,22	0,80
TS	tis červený			0,38	1,35
Listnáče					
DBZ	dub zimní	7,84	31,34	6,29	22,54
DB	dub letní			1,50	5,40
DBP	dub pýřitý	-	+	0,95	3,42
CER	dub cer			0,11	0,38
BK	buk lesní	-	+	3,01	10,77
HB	habr obecný	9,30	37,15	1,25	4,51
JV	javor mléč	0,12	0,49	1,27	4,56
KL	javor klen	0,11	0,44	0,79	2,83
BB	javor babyka	0,69	2,75	0,56	2,01
JS	jasan ztepilý	2,06	8,22	2,10	7,54
JLH	jilm horský	-	+	0,81	2,90
JLV	jilm vaz			0,27	0,97
MUK	jeřáb muk			0,21	0,76
BRK	jeřáb břek	-	+	0,76	2,74
TR	třešeň ptačí	-	+	0,39	1,40
LPV	lípa velkolistá	3,15	12,57	0,65	2,32
LP	lípa malolistá			1,75	6,30
OL	olše lepkavá	0,41	1,63	0,13	0,48
OS	topol osika			0,19	0,68
KR	keře	0,98	3,93	3,26	11,68
AK	trnovník akát	0,25	1,01		
HR	hrušeň planá				
MD	modřín opadavý				
JIV	Vrba jíva	-	+		
Celkem		25,02	100 %	27,86	100 %

Přirozená druhová skladba byla stanovena dle údajů z plánu péče o CHKO Moravský kras pro období 1997-2006.

Typologická mapa je zpracována i na ploše vodního toku, proto údaj o celkové výměře pro přirozenou druhovou skladbu na konci tabulky nekoresponduje s údajem o výměře lesních pozemků v kap. 1.4.

Součet na konci tabulky pro současnou druhovou skladbu je nižší než součet pro přirozenou druhovou skladbu, protože se jedná o redukovanou plochu (při výpočtu bylo počítáno se zakmeněním).

Přílohy:

- lesnická mapa typologická 1:10 000 podle OPRL – příloha č. M5
- mapa zásahů na lesní půdě – příloha č. M4
- tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. T1
- mapa stupňů přirozenosti lesních porostů – příloha č. M6

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název vodního toku	Říčka
Číslo hydrologického pořadí*	416240000100
Úsek dotčený ochranou (řkm od – do)	20,4 – 21,2
Charakter toku**	kaprové vody
Příčné objekty na toku	nejsou
Manipulační řád ***	není
Správce toku	Povodí Moravy, s.p.
Správce rybářského revíru	MO RS Brno 4
Rybářský revír ***	Líšeňská Říčka 2
Zarybnovací plán ***	chovný úsek pro pstruha potočního

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Menší přírodní škrapy a skalky spolu se skalkami vzniklými po drobné těžbě vápence. Často už dnes nelze rozlišit přírodní nebo antropogenní původ skalky. Jsou soustředěny především na hraně a horním svahu údolí.

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

V rezervaci byl proveden razantní zásah proti akátu, vzniklá holina byla oplocena. V oplocence byl vysazen DBZ. Akát se po ploše silně zmladil kořenovými výmladky i přesto, že pařezy byly po těžbě ošetřeny Roudupem. Kultura DBZ byla vylepšována, byly prováděny opakované zásahy proti akátovým výmladkům. Bylo nutné zasahovat také proti keřům, zejména masivně se zmlazujícímu brsleu. V péči o dubovou kulturu bude nutné i nadále pokračovat (patrně ještě poměrně dlouhou dobu), bude nezbytné nahradit dosluhující dřevěnou část oplocenky. Na dalších plochách došlo k pokácení akátu na cca 1 m vysoký pařez. Kořenové výmladky akátu se objevily jen velmi omezeně a podařilo se je velmi rychle zlikvidovat. Pařezové výmladky se po aplikaci Roundupu objevily také jen velmi omezeně a také byly rychle zlikvidovány. Tento způsob likvidace akátu je oproti předchozímu výrazně méně náročný (nesrovnatelně menší zmlazení a následné problémy s jeho likvidací). Také dubová kultura výrazně lépe odrůstá a bude již brzy zajištěna. Tento způsob likvidace akátu bude prosazován i v budoucnu. Nezbytné je zajišťovat ochranu výsadeb i přirozeného zmlazení dřevin přirozené druhové skladby proti škodám zvěří (individuální ochrany, oplocenky, nátěry repelentem).

V lesních porostech výmladkového původu je záměr pokusit se je obhospodařovat výběrným způsobem, který by měl zajistit kontinuum proředeného a prosvětleného lesa, který je jedním, ze zásadních biotopů rezervace.

Dále byly provedeny intenzivní zásahy na obnovu a stabilizaci světlin. Byly výrazným způsobem zredukovány keře a dřeviny na ploše světlin i po jejich okraji. Vzniklá biomasa byla přemístěna mimo plochu světlin. Občasná redukce křovina zmlazujících se dřevin bude nutná stejně jako pravidelná péče spočívající zejména v mozaikové seči i v budoucnu.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Světliny jsou z pohledu vzácných a ohrožených druhů nejcennější částí rezervace, proto je zde nutné udržovat nízké zastoupení křovin a dřevin. Redukce keřů se bude v omezené míře také týkat chráněného dřínu obecného, který je rozšířen na celém území. V tomto případě dochází ke konfliktu zájmů při ochraně lokality kosatce nízkého (*Iris pumila*), kosatce různobarvého (*Iris variegata*), koniklece velkokvětého (*Pulsatilla grandis*) aj. Opatření omezení dřínu je pouze lokální a na celkové zastoupení tohoto druhu v rezervaci bude mít minimální vliv.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Důležité je intenzivně pokračovat v likvidaci jednotlivých akátů v lesních porostech a v přeměně akátových porostů na porosty s přírodě blízkou druhovou skladbou.

Cílenými zásahy je třeba podporovat málo zastoupené dřeviny druhové skladby. Případnou přirozenou obnovu dřevin přirozené druhové skladby je třeba chránit proti škodám zvěří a postupně uvolňovat. Intenzivními výchovnými zásahy se budou udržovat rozvolněné porosty s převahou dubu, tak aby byly zachovány biotopy, které jsou předmětem ochrany EVL Moravský kras (zejm. dubohabřiny). Vybrané lesní porosty výmladkového původu budou pokusně obhospodařovány výběrným způsobem. V suťových lesích, spodních částech svahů a dnech údolí a žlíbků bude zásahy podporována přirozená druhová skladba a přirozený charakter porostů.

Stávající světliny budou udržovány, dle potřeby bude zasahováno do lemů světlin.

Přílohy:

- lesnická mapa typologická 1:10 000 podle OPRL – příloha č. M5
- mapa stupňů přirozenosti lesních porostů – příloha č. M6

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů			
1	Les zvláštního určení	2 B, 1C, 2C			
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
2B	DBZ 50, BK 20, HB 8, DB 5, JV 4, LP 4, BB 2, KR 2, JS 1, JLH 1, BRK 1, TR 1, LPV 1				
1C	DBZ 60, HB 10, LP 8, DB 5, BRK 5, TR 3, BB 2, JS 2, LPV 2, KR 2, BO 1				
2C	DBZ 50, BK 15, HB 10, LP 8, DB 5, BB 2, BRK 2, TR 2, LPV 2, KR 2, JV 1, BO 1				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
akátový		pařezina			
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
holosečný		výběrný			
Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba
80	20	-	-		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Přeměna porostů na rozvolněné porosty s přírodě blízkou druhovou skladbou		Udržovat porosty prosvětlené a rozvolněné, podporovat přirozenou obnovu a výmladnost zejména DB.			
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Vkládat menší holosečné obnovní prvky, případně uvolňovat přirozené zmlazení.		Jednotlivý výběr, uvolňování přirozeného zmlazení, výběr výmladků (dle stanoviště cca 1x za 5 let těžba cílových tloušťek) případně podsadby a výsadby zejména málo zastoupených dřevin přirozené druhové skladby.			
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Předpokládá se nutnost doplnit přirozené zmlazení umělou obnovou, sadba jamková. MZD 100 %		Umělá obnova se nepředpokládá (nebo jenom v omezené míře). Počítá se s dostatečnou výmladností stávající pařeziny a kontinuální obnovou vegetativním způsobem. V případě nezbytnosti umělé obnovy lze využít obalovanou sadbu do individuálních ochran či tubusů.			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
2B	DBZ 70, BK 20, LP 10	Na vysýchavých stanovištích vhodné použít obalovanou sadbu.			
1C	DBZ 80, LP 20				
2C	DBZ 80, BK 10, LP 10				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					

Intenzivní likvidace akátových výmladků, podpora DB a vtroušených a vzácných druhů dřevin. Prořezávkami upravit druhovou skladbu tak aby se co nejvíce blížila přírodě blízké.	Prořezávky příp. prostřihávky budou třeba patrně pouze ojediněle. V rámci výchovy upravit druhovou skladbu tak aby se co nejvíce blížila přírodě blízké. Podporovat dřeviny s velkou výmladnou schopností (zejména DB) případně vzácné dřeviny přirozené druhové skladby.	
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií		
Kultury a přirozené zmlazení chránit proti škodám zvěří (oplocenky, nátěry individuální ochrany).	Kultury a přirozené zmlazení chránit proti škodám zvěří (oplocenky, nátěry individuální ochrany).	
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií		
Lze předpokládat nahodilou těžbu JS v důsledku chřadnutí jasanu způsobené infekcí Chalara fraxinea.	Lze předpokládat nahodilou těžbu JS v důsledku chřadnutí jasanu způsobené infekcí Chalara fraxinea.	
Poznámka		

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů			
2	Les ochranný	1X, 3Y			
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
1X	DBZ 30, KR 30, DBP 9, HB 5, JS 4, BRK 4, LP 4, BB 3, MUK 2, LPV 1, TR 1, CER 1, BO 1				
3Y	BK 60, BO 17, DBZ 15, BR 5, JD 3				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
pařezina					
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
výběrný					
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
-	-				
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Udržovat porosty prosvětlené, podporovat přirozenou obnovu a výmladnost zejména DB. Světliny udržet ve stávajícím stavu.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Jednotlivý výběr, uvolňování přirozeného zmlazení, výběr výmladků (dle stanoviště cca 1x za 5 let těžba cílových tloušťek) případně podsadby a výsadby zejména málo zastoupených dřevin přirozené druhové skladby.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					

Umělá obnova se nepředpokládá (nebo jenom v omezené míře). Počítá se s dostatečnou výmladností stávající pařeziny a kontinuální obnovou vegetativním způsobem. V případě nezbytnosti umělé obnovy lze využít obalovanou sadbu do individuálních ochran či tubusů.		
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)		
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově
1X	DBZ 90, LP 10	V odůvodněných případech vhodné použít obalovanou sadbu.
3Y	BK 60, DBZ 40	
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií		
Prořezávky příp. prostřihávky budou třeba patrně pouze ojediněle. V rámci výchovy upravit druhovou skladbu tak aby se co nejvíce blížila přírodě blízké. Podporovat dřeviny s velkou výmladnou schopností (zejména DB) případně vzácné dřeviny přirozené druhové skladby.		
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií		
Kultury a přirozené zmlazení chránit proti škodám zvěří (oplocenky, nátěry individuální ochrany).		
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií		
Lze předpokládat nahodilou těžbu JS v důsledku chřadnutí jasanu způsobené infekcí Chalara fraxinea.		
Poznámka		
UKT nebo kůň, malá vyvážecí souprava. JMP		

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů
3	Les ochranný	2A, 3D, 3J
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin		
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)	
2A	DBZ 45, BK 10, HB 10, JV 10, LP 8, BB 3, JS 3, JLH 3, BRK 2, TR 2, LPV 2, TS 1, BO 1	
3D	BK 50, DBZ 20, LP 8, JD 5, HB 5, JV 4, TS 3, LPV 2, KL 1, BRK 1, TR 1	
3J	BK 20, JD 10, KL 10, JV 10, JS 10 LP 10, JLH 10, LPV 5, TS 4, DBZ 2, HB 2, BRK 2, TR 2, SM 2, BO 1	
Porostní typ A		Porostní typ B
pařezina		
Základní rozhodnutí		
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)
výběrný		
Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí
-	-	

Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty		
Udržet porosty s přírodě blízkou druhovou skladbou dostatečně výškově i prostorově diferencované.		
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií		
Jednotlivý výběr, uvolňování přirozeného zmlazení a výmladků, případně podsadby a výsadby zejména málo zastoupených dřevin přirozené druhové skladby.		
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu		
Umělá obnova se nepředpokládá (pouze v nezbytně nutných případech – neúspěch přirozené obnovy), MZD 100 %.		
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)		
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově
2A	DBZ 80, BK 10, LP 10,	Na extrémnějších stanovištích obalovaná sadba.
3D	BK 50, DBZ 40, LP 10,	
3J	BK 60, KL 10, LP 10, JLH 10, DBZ 10	
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií		
Prořezávkami příp. prostřihávkami upravit druhovou skladbu tak aby se co nejvíce blížila přírodě blízké. Jednocení výmladků, podpora DB a vzácných a vtroušených dřevin, redukce JS.		
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií		
Kultury a přirozené zmlazení chránit proti škodám zvěří (oplocenky, nátěry individuální ochrany).		
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií		
Nepředpokládá se		
Poznámka		
UKT nebo kůň, malá vyvážecí souprava. JMP		

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů
4	Les zvláštního určení	2L
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin		
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)	
2L	DB 30, JS 30, JLV10, OS 7, OL 5, BB 5, LP 2, LPV 1	
Porostní typ A		Porostní typ B
Listnatý smíšený		
Základní rozhodnutí		

Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
Výběrný					
Obmýtl	Obnovní doba	Obmýtl	Obnovní doba	Obmýtl	Obnovní doba
-	-				
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Udržet přírodě blízkou druhovou skladbu a porost věkově i prostorově co nejvíce rozrůzněný.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Jednotlivý výběr, uvolňování přirozeného zmlazení, případně podsadby a výsadby zejména málo zastoupených dřevin přirozené druhové skladby.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Umělá obnova pouze v případě nedostatečné přirozené obnovy. Sadba jamková zejména méně zastoupených dřevin přirozené druhové skladby.					
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
2L	DB 70, JL 10, LP 10, OL 10				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Prořezávkami příp. prostřihávkami upravit druhovou skladbu tak aby se co nejvíce blížila přírodě blízké. Odstranění geograficky a stanovištně nepůvodních dřevin, uvolňování vtroušených vzácných a málo zastoupených dřevin přirozené druhové skladby.					
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií					
Kultury a přirozené zmlazení chránit proti škodám zvěří (oplocenky, nátěry individuální ochrany).					
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií					
Nepředpokládá se					
Poznámka					
UKT nebo kůň, malá vyvážecí souprava. JMP					

b) péče o rybníky (nádrže) a vodní toky

Dokud nebude prokázán výskyt vranky obecné v úseku Říčky v PR a jejím okolí, tak není odůvodněné měnit stávající způsob rybářského hospodaření. Zatím tedy není třeba provádět zvláštní opatření. Stačí dodržovat pravidla daná právními normami. Do systému rybářského hospodaření není třeba zasahovat.

c) péče o rostliny

Pozornost je třeba věnovat zejména světlomilným druhům, např. koniklec velkokvětý (*Pulsatilla grandis*), kosatec nízký (*Iris pumila*), kosatec různobarvý (*Iris variegata*), růže galská (*Rosa gallica*), oman oko Kristovo (*Inula oculus-christi*), oman mečolistý (*Inula ensifolia*), oman srstnatý (*Inula hirta*), hvězdnice chlumní (*Aster amellus*), hvězdnice zlatovlásek (*Galatella linoisyris*), hlaváček jarní (*Adonis vernalis*), třemdava bílá (*Dictamnus albus*), plamének přímý (*Clematis recta*), dub pýřitý (*Quercus pubescens*) aj., udržovat a podporovat lesostepní charakter vybraných lokalit, provádět mozaikovitě sečení a výřezy nežádoucích dřevin, dbát na to, aby se světliny od krajů nezmenšovaly. V boji proti nepůvodním druhům je třeba se věnovat zejména redukci trnovníku akátu v lesních porostech a jeho případným náletům na světlinách.

d) péče o živočichy

Pozornost je třeba věnovat zejména jasoni dymnivkovému. Tento motýl vyžaduje světlé lesy s průchozím ekotonem, který umožňuje snadný pohyb z lesa na okolní nelesní stanoviště. Je proto potřeba snižovat zakmenění lesních porostů těžbami a zejména narušovat většími zásahy okraje lesních porostů. Obecně je vhodné zvětšovat podíl bezlesí a to zejména na plošině a skalnatých svazích s jižní expozicí. Tyto zásahy budou vyhovovat i dalším světlomilným druhům hmyzu, pavouků, případně plazů.

e) péče o útvary neživé přírody

Ponechat současný bezzásahový stav.

f) zásady jiných způsobů využívání území

Rekreační chaty

Stávající rekreační chaty na území rezervace ponechat na dožití. Nepřipustit rekonstrukce. Umožnit pouze běžné udržovací práce (v souladu se stavebním zákonem).

Myslivecké hospodaření

Jen se souhlasem orgánu ochrany přírody je možné přikrmovat zvěř a budovat myslivecké objekty a zařízení. Důvodem pro omezení přikrmování zvěře je riziko zavlečení a šíření ruderalních druhů v rezervaci.

Příloha:

- tabulka „Popis světlin a lesostepních enkláv a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. T2

- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Nadále je třeba pokračovat v likvidaci akátu a přeměně akátových skupin na porosty s přírodě blízkou druhovou skladbou. Na vlastní vytěžení akátu musí navazovat několikaletá kontrola a

likvidace výmladků. Při likvidaci akátu lze použít i chemických prostředků. Osvědčilo se kácení akátu na cca 1 m vysoký pařez a jeho ošetření Roundupem, kdy je velmi výrazně potlačena kořenová výmladnost, která při klasické těžbě na nízký pařez působila velké problémy. Vzniklá holina bude v případě nedostatečné přirozené obnovy stanoviště původních dřevin zalesněna dubem zimním (případně lípou malolistou). Výsadbu bude nutno chránit proti škodám zvěří repelenty (v nezbytně nutných případech bude využita i oplocenka). Akátový opad pod původními porosty bude vyhrabán. Je třeba důsledně a intenzivně pečovat o kultury, které již přeměnou akátových porostů vznikly (likvidace výmladků AK, ochrana proti buření, ochrana proti zvěři, vylepšování, likvidace nefunkčních oplocenek či individuálních ochran atd.).

Velmi rozšířenou dřevinou je, zvláště při hraně údolí Říčky, jasan ztepilý, který se významně prosazuje zejména na plošině a hraně údolí. V některých částech se vyskytují porosty s naprostou převahou jasanu, hojně je i jasanové zmlazení. Původní představy, že jasan začne postupně v rezervaci dominovat se vzhledem k masovému napadení jasanu houbou *Chalara fraxinea*, která způsobuje chřadnutí jasanu, realitou nestane. Lze si představit, že masový úhyn jasanu může mít vzhledem na více méně jednorázovou depozici mrtvého dříví negativní vliv na světlomilná a teplomilná společenstva. Je proto třeba počítat s tím, že v odůvodněných případech, kde tato situace hrozí, bude třeba napadené jasanové dříví těžít a biomasu ukládat mimo botanicky cenné části rezervace (je vhodné upotřebitelnou část biomasy odvézt). Cílem je udržet v rezervaci převážně prosvětlený charakter porostu a pokud možno co nejpestřejší mozaiku stanovišť.

Světliny jsou definovány jako nezapojené porosty převážně bylinného patra s příměsí křovin a náletových dřevin. Nacházejí se v mapce návrhů zásahů jako žlutě označené plochy a je pro ně stanoven speciální management. Tyto světliny jsou pro svůj botanický a zoologický význam pravděpodobně nejcennější částí rezervace, proto je zde třeba udržovat výrazně prosvětlený charakter porostu, který představují spíše solitérní stromy a keře než zapojený porost (byť řídký). Toto opatření se bude týkat také dřínu obecného, který je rozšířen na celém území. V tomto případě dochází ke konfliktu zájmů při ochraně lokality kosatce nízkého (*Iris pumila*) - viz kap. 2.7. Toto opatření je pouze lokální na celkové zastoupení dřínu obecného v MCHÚ bude mít minimální vliv. Stálým ošetřováním výmladků, hrabáním a zpočátku pravděpodobně také kosením (respektovat vybrané chráněné a ohrožené druhy) v několikaletých intervalech bude podpořen rozvoj bylinného patra žádoucího složení.

Vybrané lesní porosty výmladkového původu budou obhospodařovány výběrným způsobem a to tak, že se těží z trsu výmladky, které dosáhly cílové tloušťky. Těžba se provádí v poměrně krátkých intervalech okolo 5 let, přičemž nositeli produkce se stávají výmladky, které jsou v trsech ponechány (Kadavý 2011, s. 239). Umístění zásahu, jeho rozsah i jeho vlastní charakter může být na základě nových poznatků upřesněn.

Plánované zásahy jsou popsány pro každou parcelu v tabulce v příloze, pro přesnější představu o předpokládané péči o přírodní rezervaci byla zpracována mapa se zákresem plánovaných zásahů.

Příloha:

- tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. T1
- mapa zásahů na lesní půdě – příloha č. M4

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

V ochranném pásmu budou zásahy směřovány především na odstranění geograficky a stanovištně nepůvodních dřevin.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Hranice přírodní rezervace jsou určeny záznamem podrobného měření změn, jehož výstupem jsou zeměpisné souřadnice lomových bodů v systému S-JTSK. V terénu je hranice vyznačena pruhovým značením na stromech a na frekventovaných místech cedulí přírodní rezervace.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

- Výjimka ze základních ochranných podmínek pro omezení dřínu (§) na vybraných plochách
- Lesy, které nebudou zařazeny do kategorie lesů ochranných zařadit lesy do kategorie lesů zvláštního určení §8 odst. 2 písm. a zákona č. 289/1995 Sb. O zařazení lesů do kategorie lesů zvláštního určení a lesů ochranných rozhoduje orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu.
- V rámci zpracování LHO zvážit zařazení ploch světlin do trvalého bezlesí
- Iniciovat a administrovat výkupy pozemků v rezervaci do vlastnictví státu s právem hospodaření AOPK ČR. Důvodem jsou stále se zesložitující majetkové poměry, které výrazným způsobem komplikují realizaci péče o rezervaci.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

- Provádět úpravy turisticky značené cesty a trasy naučné stezky s cílem usměrnění návštěvníků rezervace a zamezení vstupu do vybraných přírodně hodnotných lokalit (např. suťové svahy, lokality chráněných druhů aj.)
- Provádět pravidelnou strážní službu v lokalitě s důrazem na ochranu vybraných zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, omezení vjezdů motorových vozidel, výsadby nepůvodních druhů rostlin v okolí chat, skládkování materiálu v okolí chat aj.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

- Udržovat informační panel naučné stezky
- Provádět průběžné opravy a údržbu značení rezervace

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Monitoring populace jasoně dymnivkového a přástevníka kostivalového – realizovat alespoň jednou za 3 roky, ideálně každý rok.

Průzkum fauny ortopteroidního hmyzu – realizovat v době platnosti plánu péče, ideálně v první polovině.

Průzkum fauny pavouků – realizovat v době platnosti plánu péče, ideálně v první polovině.

Průzkum avifauny – realizovat v době platnosti plánu péče.

Průzkum fauny savců – realizovat v době platnosti plánu péče.

Průzkum flóry a vegetace.

Bryofloristický inv. průzkum.

Mykologický inv. průzkum.

Monitoring populací vybraných zvláště chráněných druhů rostlin, zejm.: koniklec velkokvětý, hlaváček jarní, kosatec nízký a kosatec různobarvý.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Vyřezání keřů na světlinách (red. plocha 1 ha)	-----	40.000
Težba nepůvodního akátu, přiblížení dříví na OM, úklid klestu (100 m3),)		60.000
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	100.000
Opakované zásahy		
Sečení vybraných ploch xerothermní vegetace a výhrab posečené vegetace (1 ha, 1x za rok)	30.000	300.000
Likvidace zmlazení akátu (pravidelná kontrola výmladků, ošetření arboricidem (1x za 3 roky, 0,5 ha)	15.000	45.000
Oplocenky (1x za dva roky, délka 100 m)	10.000	50.000
Nátěry repelentem letní, zimní přirozeného zmlazení (5000 ks každoročně)	10.000	100.000
Individuální ochrany	4.500	13.500
Úklid odpadků (každoročně)	1.000,-	10.000,-
Údržba značení PR a naučné stezky (1x za 5 let)	13000	26.000
Úpravy turistických cest a chodníků (380 m, 1x za dva roky)		15.000,-
Monitoring jasoně dymnivkového (vhodné plochy, každoročně)	3 000	30 000
Monitoring přástevníka kostivalového (vhodné plochy, každoročně)	3 000	30 000
Průzkum orthoperoidního hmyzu (celá plocha PR, jednorázově)	10 000	10 000
Průzkum pavouků (celá plocha PR, jednorázově)	10 000	10 000
Průzkum avifauny (celá plocha PR, jednorázově)	10 000	10 000
Průzkum savců (celá plocha PR, jednorázově)	10 000	10 000
Průzkum flóry a vegetace	30 000	30 000
Mykologický inventarizační průzkum	30 000	30 000
Bryologický inventarizační průzkum	30 000	30 000
Monitoring koniklece velkokvětého	3 000	30 000
Monitoring hlaváčku jarního	3 000	3 000
Monitoring kosatce nízkého a k. různobarvého	3 000	30 000
Opakované zásahy celkem (Kč)		904.000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	-----	1.004.000

4.2 Použité podklady a zdroje informací

ANTONÍN Vladimír, 2001: Makromycety připravované přírodní rezervace Velký Hornek. – depon in: AOPK ČR, RP Jižní Morava, Oddělení Správa CHKO Moravský kras, Blansko.

FARKAČ Jan, KRÁL David & ŠKORPÍK Martin [eds.], 2005: [*Červený seznam ohrožených*](#)

[druhů České republiky. Bezobratlí.](#) AOPK ČR, Praha. 760 pp.

GRULICH Vít, 2012: [Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition.](#) – *Preslia* 84: 631–645.

HAUCK David, PURCHART Luboš, 2007: *Inventarizační průzkum brouků (Coleoptera) v PR Velký Hornek*. Zpráva z průzkumu pro CORTUSA, sdružení pro ochranu Moravského krasu. 24 pp.

KADAVÝ, Jan a kolektiv, 2011. *Nízký a střední les jako plnohodnotná alternativa hospodaření malých a středních vlastníků lesa*. Lesnická práce, s.r.o.. ISBN 978-80-87154-96-0.

KUBEŠOVÁ Svatava, 2001: Bryofloristický inventarizační průzkum navrhované přírodní rezervace Velký Hornek. – depon in: AOPK ČR, RP Jižní Morava, Oddělení Správa CHKO Moravský kras, Blansko.

KUČEROVÁ Kateřina, 2000: Výsledky inventarizačního průzkumu na území navrhované přírodní rezervace Hornek, seminární práce Katedra systematické botaniky a geobotaniky, Přír. fak. MU Brno. MS (uloženo na Správě CHKO Moravský kras, Blansko), 42 str. + mapové přílohy

LAŠTŮVKA Zdeněk, 2011: *Inventarizační průzkum motýlů (Lepidoptera) PR Velký Hornek*. Zpráva z průzkumu pro Pozemkový spolek Hády. 16 pp.

VASÁTKO Jaroslav, 2012: *Měkkýši (Mollusca) přírodní rezervace Velký Hornek*. Zpráva z průzkumu. 24 pp.

RYZNAROVÁ Alžběta, 1999: Ekosystémy navrhované přírodní rezervace "Hornek" v CHKO Moravský kras, diplomová práce Fakulta lesnická a dřevařská MZLU Brno. MS (uloženo na Správě CHKO Moravský kras, Blansko), 111 str. + mapové a foto přílohy 29

ŠMERALOVÁ Zdeňka 1980: Vegetační poměry navrhovaného chráněného území Hornek, SOČ Gymnázium Křenová, Brno. MS (uloženo na Správě CHKO Moravský kras, Blansko), 131 str. + mapové přílohy.

VERMOUZEK Zdeněk, 1999: *Zpráva o provedeném výzkumu ornitocenóz NPR Hádecká planinka, PR Hornek, PR U Brněnky a PR Zadní Hády*. Zpráva z průzkumu pro CORTUSA, sdružení pro ochranu Moravského krasu. 12 pp.

ZWACH Ivan, 1999: *Výsledky sledování výskytu obojživelníků a plazů a vyhodnocení lokálních populací + návrh na revitalizaci území „Hornek“ a bezprostřední související okolí*. Zpráva z průzkumu pro CORTUSA, sdružení pro ochranu Moravského krasu. 23 pp.

KRÁSA Antonín, 2016, 2017: vlastní terénní šetření.

MUSIL Zdeněk, 2015, 2016, 2017: vlastní terénní šetření.

4.3 Seznam používaných zkratk

IUCN - Mezinárodní unie pro ochranu přírody a přírodních zdrojů

ZCHÚ – zvláště chráněné území

OP – ochranné pásmo

ZPF – zemědělský půdní fond

LPF – lesní půdní fond

MO RS – místní organizace rybářského svazu

LHC – lesní hospodářský celek

LHP – lesní hospodářský plán

LHO – lesní hospodářská osnova

OPRL – oblastní plán rozvoje lesů

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

5. Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	1
1.1 Základní identifikační údaje.....	1
1.2 Údaje o lokalizaci území.....	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí.....	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma.....	5
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími.....	5
1.6 Kategorie IUCN.....	5
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	5
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	5
1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav.....	6
1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu.....	7
1.9 Cíl ochrany.....	7
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany.....	9
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů.....	9
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti.....	13
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy.....	15
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch.....	15
2.4.1 Základní údaje o lesích.....	15
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích.....	18
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody.....	18
Menší přírodní skrapy a skalky spolu se skalkami vzniklými po drobné těžbě vápence. Často už dnes nelze rozlišit přírodní nebo antropogenní původ skalky. Jsou soustředěny především na hraně a horním svahu údolí.....	18
2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup.....	18
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize.....	19
3. Plán zásahů a opatření.....	20
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ.....	20
3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání.....	20
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území.....	26
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností.....	28
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu.....	28
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	28
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	28
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území.....	28
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území.....	29
4. Závěrečné údaje.....	30
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací).....	30
4.2 Použité podklady a zdroje informací.....	30
4.3 Seznam používaných zkratk.....	31
5. Obsah.....	32

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

- Tabulky: Příloha T1 - **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.5.1 a k bodu 3.1.2).
- Příloha T2 - **Popis světlin a lesostepních enkláv a výčet plánovaných zásahů v nich** (Tabulka k bodu 3.1.1).
- Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**
- Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**
- Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**
- Příloha M4 – **Mapa zásahů na lesní půdě**
- Příloha M5 - **Lesnická mapa typologická**
- Příloha M6 - **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**